

แนวทางการดำเนินงาน
โครงการต้นกล้าसानฝัน...ปันรักสู่ลูกหลาน

วันจันทร์ที่ 14 พฤศจิกายน 2565
ณ ห้องประชุม 4/2 กรมส่งเสริมการเกษตร
กองขยายพันธุ์พืช

โครงการต้นกล้าสานฝันปันรัก...สู่ลูกหลาน

งบประมาณ 2,807,000 บาท

ระยะเวลาดำเนินการ ส.ค. 65 - มิ.ย 66

1. หลักการและเหตุผล

ด้วยกรมส่งเสริมการเกษตร มีแนวทางในการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกไม้มีค่า ไม้ผล ไม้ยืนต้นเศรษฐกิจและพืชผักพืชอาหารตามศักยภาพของพื้นที่ในที่ดินกรรมสิทธิ์เพื่อการออม เป็นการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและเพิ่มพื้นที่ป่าของประเทศไทย เป็นประโยชน์ต่อความสมดุลของระบบนิเวศ อีกทั้งยังสามารถใช้ประโยชน์จากการปลูกป่าตามหลักการปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง คือ ได้ไม้ใช้สอย ไม้กินได้ ไม้เศรษฐกิจ และสามารถช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำด้วย ซึ่งแนวทางการส่งเสริมดังกล่าว เป็นหนึ่งในรูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืน ช่วยให้เกษตรกรสามารถลดค่าใช้จ่ายจากการปลูกพืชไว้บริโภคเองในครัวเรือน รวมถึงการส่งเสริมให้เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่มเพื่อดำเนินการตามระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนพันธุ์ไม้มีค่า ไม้ผล ไม้ยืนต้นเศรษฐกิจ และพืชผักพืชอาหาร ให้แก่เกษตรกรทำการเกษตรตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

3. เป้าหมาย

3.1 ผลิตและขอรับการสนับสนุนต้นพันธุ์ รวมทั้งสิ้น 1,538,400 ต้น

- 1) ผลิตต้นพันธุ์ไม้มีค่า ไม้ผล ไม้ยืนต้นเศรษฐกิจ และพืชผักพืชอาหาร จำนวน 8 ชนิด โดยกรมส่งเสริมการเกษตร รวม 372,300 ต้น
- 2) ขอรับการสนับสนุนต้นกล้าไม้มีค่า จำนวน 58 ชนิด จากกรมป่าไม้ รวม 1,166,100 ต้น

3.2 สนับสนุนเกษตรกรเป้าหมาย รวมทั้งสิ้น 27,537 ราย

- 1) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำการเกษตรไม่เหมาะสม (Zoning) จำนวน 1,000 ราย
- 2) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จำนวน 26,537 ราย
 - (1) ศพก. ต้นแบบ 77 จังหวัด ๆ ละ 1 แห่ง จำนวน 77 ราย
 - (2) สมาชิกศพก. 882 แห่ง จำนวน 26,460 ราย
- 3) ขยายผลสู่ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.เครือข่าย) เกษตรทฤษฎีใหม่ และเกษตรกรผู้สนใจ

4. การดำเนินงาน

4.1 การส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน

1 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำการเกษตรไม่เหมาะสม (Zoning) + ศพก. ต้นแบบ 77 แห่ง สนับสนุนต้นพันธุ์ จำนวน 200 ต้น/ราย รวม 215,400 ต้น

1) สนับสนุนพันธุ์ไม้มีค่า ไม้ผล ไม้ยืนต้นเศรษฐกิจ และพืชผักพืชอาหาร โดยศูนย์ปฏิบัติการของกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน 100 ต้น/ราย รวม 107,700 ต้น

พันธุ์ไม้มีค่า		ไม้ผล ไม้ยืนต้นเศรษฐกิจ	พืชผักพืชอาหาร
ไผ่ชางหม่น จำนวน 5 ต้น/ราย	มะขามเปรี้ยวฝักใหญ่ จำนวน 5 ต้น/ราย	อะโวคาโด จำนวน 5 ต้น/ราย	
มะม่วง จำนวน 5 ต้น/ราย	สะเดา จำนวน 5 ต้น/ราย	กล้วย จำนวน 15 ต้น/ราย	พริก/มะเขือ จำนวน 60 ต้น/ราย

★ ไม้ที่เลี้ยง เพื่อให้ร่มเงา เก็บน้ำ ความชื้น ให้กับกล้าไม้ในระยะ 1-2 ปีแรก

2) สนับสนุนต้นกล้าไม้มีค่า ตาม พรบ.สวนป่า (จำนวน 58 ชนิด) เช่น สัก พะยุง ประดู่ ชิงชัน ตะแบก เป็นต้น จำนวน 100 ต้น/ราย รวม 107,700 ต้น

4.2 ขยายผลสู่เกษตรกรทั่วไป

1) ขอรับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์และกล้าพันธุ์ไม้มีค่า 58 ชนิด จากกรมป่าไม้ เช่น สัก พะยุง ประดู่ ชิงชัน ตะแบก เป็นต้น

2) บูรณาการความร่วมมือระหว่างกรมส่งเสริมการเกษตร และกรมป่าไม้ โดยการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตไม้มีค่า ไม้เศรษฐกิจ ให้แก่เกษตรกรทำการเกษตรตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

2) สมาชิกศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.หลัก) จำนวน 882 แห่ง สนับสนุนต้นพันธุ์ จำนวน 50 ต้น/ราย รวม 1,323,000 ต้น

1) สนับสนุนพันธุ์ไม้มีค่า ไม้ผล ไม้ยืนต้นเศรษฐกิจ และพืชผักพืชอาหาร โดยศูนย์ปฏิบัติการของกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน 10 ต้น/ราย รวม 264,600 ต้น

พันธุ์ไม้มีค่า	ไม้ผล ไม้ยืนต้นเศรษฐกิจ	พืชผักพืชอาหาร
มะม่วง จำนวน 1 ต้น/ราย	กล้วย จำนวน 2 ต้น/ราย	
มะขามเปรี้ยวฝักใหญ่ จำนวน 1 ต้น/ราย		พริก/มะเขือ จำนวน 6 ต้น/ราย

2) สนับสนุนต้นกล้าไม้มีค่า ตาม พรบ.สวนป่า (จำนวน 58 ชนิด) เช่น สัก พะยุง ประดู่ ชิงชัน ตะแบก เป็นต้น จำนวน 40 ต้น/ราย รวม 1,078,400 ต้น

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1. เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์ไม้มีค่า ไม้ผล ไม้ยืนต้นเศรษฐกิจ และพืชผักพืชอาหาร เพื่อใช้ในการทำการเกษตรตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน จำนวนไม่น้อยกว่า 27,537 ราย และขยายผลสู่ ศพก.เครือข่าย เกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรกรผู้สนใจ
- 2. เพิ่มพื้นที่การทำเกษตรกรรมยั่งยืน ไม่น้อยกว่า 1,000 ไร่ เกษตรกรสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยการพึ่งพาตนเอง และช่วยลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพหรือจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ ให้แก่เกษตรกรในระยะยาว

1. ความสำคัญ

กรมส่งเสริมการเกษตรได้จัดทำโครงการ “ต้นกล้าสานฝันปันรัก...สู่ลูกหลาน” เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรไม่มีค่า ไม้ผล ไม้ยืนต้นเศรษฐกิจและพืชผักพืชอาหาร ตามศักยภาพของพื้นที่เพื่อการออม เป็นการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและเพิ่มพื้นที่ป่าของประเทศไทย เป็นหนึ่งในรูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืน โดยสนับสนุนพันธุ์ไม้มีค่า ไม้ผล ไม้ยืนต้นเศรษฐกิจ และพืชผักอาหาร

2. วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนไม้มีค่า ไม้ผล ไม้ยืนต้นเศรษฐกิจและพืชผักพืชอาหาร ให้แก่เกษตรกรทำการเกษตรตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

3. เป้าหมาย

3.1 ผลิตและขอรับการสนับสนุนต้นพันธุ์ รวมทั้งสิ้น 1,538,400 ต้น

1) ผลิตต้นพันธุ์ไม่มีค่า ไม้ผล ไม้ยืนต้นเศรษฐกิจ และพืชผักพืชอาหาร จำนวน 8 ชนิด โดยศูนย์ปฏิบัติการของกรมส่งเสริมการเกษตร รวม 372,300 ต้น ได้แก่

(1) ไม้ซางหม่น	จำนวน	5,385	ต้น
(2) มะขามเปรี้ยวฝักใหญ่	จำนวน	31,845	ต้น
(3) มะม่วง	จำนวน	31,845	ต้น
(4) สะเดา	จำนวน	5,385	ต้น
(5) อะโวคาโด	จำนวน	5,385	ต้น
(6) กล้วยจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	จำนวน	69,075	ต้น
(7) พริก	จำนวน	111,690	ต้น
(8) มะเขือเปราะ	จำนวน	111,690	ต้น

2) ขอรับการสนับสนุนต้นพันธุ์ไม่มีค่า ตามพระราชบัญญัติสวนป่า (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2558) จำนวน 58 ชนิด จากกรมป่าไม้ เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรเป้าหมายที่ร่วมโครงการต้นกล้าสานฝันปันรัก...สู่ลูกหลาน รวมทั้งสิ้น 1,166,100 ต้น

3. เป้าหมาย

3.2 สนับสนุนเกษตรกรเป้าหมาย รวมทั้งสิ้น 27,537 ราย

1) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำการเกษตรไม่เหมาะสม (Zoning)

จำนวน 1,000 ราย

2) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จำนวน 26,537 ราย

(1) ศพก. ต้นแบบ 77 จังหวัด ๆ ละ 1 แห่ง จำนวน 77 ราย

(2) สมาชิกศพก. 882 แห่ง จำนวน 26,460 ราย

3) ขยายผลสู่ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.เครือข่าย)

เกษตรทฤษฎีใหม่ และเกษตรกรผู้สนใจ

4. การสนับสนุนต้นพันธุ์

4.1 เกษตรกร Zonning จำนวน 1,000 ราย และ ศพก.ต้นแบบ 77 แห่ง ได้รับการสนับสนุนต้นพันธุ์ จำนวน 200 ต้น/ราย ประกอบด้วย

4.1.1 ไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก และพืชอาหาร จากกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน 100 ต้น/ราย จำแนกเป็นพืช 8 ชนิด ดังนี้

1) ไข่ช้างหม่น	จำนวน 5 ต้น	2) มะขามเปรี้ยวฝักใหญ่	จำนวน 5 ต้น
3) มะม่วง	จำนวน 5 ต้น	4) สะเดา	จำนวน 5 ต้น
5) อะโวคาโด	จำนวน 5 ต้น	6) กล้ายแพะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	จำนวน 15 ต้น
7) พริก	จำนวน 30 ต้น	8) มะเขือเปราะ	จำนวน 30 ต้น

4.1.2 ต้นพันธุ์ไม่มีค่า ตามพระราชบัญญัติสวนป่า (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2558) จากกรมป่าไม้ จำนวน 100 ต้น/ราย

4.2 สมาชิก ศพก.ได้รับสนับสนุนต้นพันธุ์ จำนวน 50 ต้น ประกอบด้วย

4.2.1 ไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก และพืชอาหาร จากกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน 10 ต้น/ราย
จำแนกเป็นพืช 5 ชนิด ดังนี้

1) มะขามเปรี้ยวฝักใหญ่	จำนวน 1 ต้น
2) มะม่วง	จำนวน 1 ต้น
3) กลัวยแพะเลียงเนื้อเยื่อ	จำนวน 2 ต้น
4) พริก	จำนวน 3 ต้น
5) มะเขือเปราะ	จำนวน 3 ต้น

4.2.2 ต้นพันธุ์ไม้มีค่า ตามพระราชบัญญัติสวนป่า (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2558) จากกรมป่าไม้ จำนวน 40 ต้น/ราย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

โครงการ “ต้นกล้าสานฝันปั้นรัก...สู่ลูกหลาน”

ผลผลิต

1. กรมส่งเสริมการเกษตรมีพันธุ์ไม้มีค่า ไม้ผล ไม้ยืนต้นเศรษฐกิจ และพืชผักพืชอาหาร จำนวน 8 ชนิด ได้แก่ ไม้ซางหม่น มะขามเปรี้ยวฝักใหญ่ มะม่วง สะเดา อะโวคาโด กัญชงจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ พริก และมะเขือเปราะ จำนวน 372,300 ต้น เกษตรกรได้รับผลประโยชน์ไม่น้อยกว่า 27,537 ราย และขยายผลสู่ ศพก.เครือข่าย เกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรกรผู้สนใจ
2. กรมป่าไม้สนับสนุนพันธุ์กล้าไม้มีค่า จำนวน 1,166,100 ต้น ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
3. เพิ่มพื้นที่การทำเกษตรกรรมยั่งยืน ไม่น้อยกว่า 1,000 ไร่ เกษตรกรสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยการพึ่งพาตนเอง และช่วยลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพหรือจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรในระยะยาว
4. มีการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ โดยการจัดทำป้ายไว้นิลเพื่อประชาสัมพันธ์โครงการ จำนวน 10 หน่วยงาน ๆ ละ 2 แผ่น รวม 20 แผ่น และสื่อประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์

โครงการ“ต้นกล้าสานฝันปั้นรัก...สู่ลูกหลาน”

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลลัพธ์

1. กรมส่งเสริมการเกษตรมีพันธุ์ไม้มีค่า ไม้ผล ไม้ยืนต้นเศรษฐกิจ และพืชผักพืชอาหาร เพื่อใช้ในการสนับสนุนเกษตรกรทำการเกษตรตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน
2. ขยายผลโครงการสู่ ศพก. เครือข่าย เกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรกรผู้สนใจ
3. บูรณาการความร่วมมือระหว่างกรมส่งเสริมการเกษตรและกรมป่าไม้ โดยการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตไม้มีค่า ไม้เศรษฐกิจ ให้แก่เกษตรกรทำการเกษตรตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

โครงการ “ต้นกล้าสานฝันปั้นรัก...สู่ลูกหลาน”

ตัวชี้วัดโครงการ

1. กองขยายพันธุ์พืชและศูนย์ปฏิบัติการของกรมส่งเสริมการเกษตร สามารถผลิตพันธุ์ไม้มีค่า ไม้ผล ไม้ยืนต้นเศรษฐกิจ และพืชผักพืชอาหารได้จำนวนไม่น้อยกว่า 372,300 ต้น
2. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 27,537 ราย ได้รับการสนับสนุนไม้มีค่า ไม้ผล ไม้ยืนต้นเศรษฐกิจ และพืชผักพืชอาหาร เพื่อใช้ในการทำเกษตรตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ช่วยให้เกษตรกรสามารถลดค่าใช้จ่ายจากการปลูกพืชไว้บริโภคเองในครัวเรือน

ขอเชิญผู้สนใจสมัครรับข้อมูลรายละเอียดโครงการ

โครงการ“ต้นกล้าสานฝันปั้นรัก...สู่ลูกหลาน”

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. กรมส่งเสริมการเกษตร

1) กองขยายพันธุ์พืช

2) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 1 – 6

3) ศูนย์ปฏิบัติการของกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน 14 หน่วยงาน

4) กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร

5) สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี

6) สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ

2. สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้

Thank you

